

## ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

ESAS SAYISI : 2025/159

Karar Sayısı : 2025/144

Karar Tarihi : 10/7/2025

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

**İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN:** Ankara 73. İş Mahkemesi

**İTİRAZIN KONUSU:** 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun;

**A.** 140. maddesinin (3) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin,

**B.** 320. maddesinin (2) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...*tutanağın altı hazır bulunan taraflarca imzalanır.*" ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 5., 13., 36., 40. ve 141. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

**OLAY:** İşçilik alacağının tahsili talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

### I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un itiraz konusu kuralların da yer aldığı;

**1.** 140. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

"(3) Ön inceleme duruşmasının sonunda, tarafların sulh veya arabuluculuk faaliyetinden bir sonuç alıp almadıkları, sonuç alamadıkları takdirde anlaşamadıkları hususların nelerden ibaret olduğu tutanakla tespit edilir. **Bu tutanağın altı, duruşmada hazır bulunan taraflarca imzalanır.** Tahkikat bu tutanak esas alınmak suretiyle yürütülür."

**2.** 320. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(2) Daha önce karar verilemeyen hâllerde mahkeme, ilk duruşmada dava şartları ve ilk itirazlarla hak düşürücü süre ve zamanaşımı hakkında tarafları dinler; daha sonra tarafların iddia ve savunmaları çerçevesinde, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları tek tek tespit eder. Uyuşmazlık konularının tespitinden sonra hâkim, tarafları sulhe veya arabuluculuğa teşvik eder. Tarafların sulh olup olmadıkları, sulh olmadıkları takdirde anlaşamadıkları hususların nelerden ibaret olduğu tutanağa yazılır; **tutanağın altı hazır bulunan taraflarca imzalanır.** Tahkikat bu tutanak esas alınmak suretiyle yürütülür."

### II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Elif ÇELİKDEMİR ANKİTCİ tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa

Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme 6100 sayılı Kanun'un 140. maddesinin (3) numaralı fıkrasının ikinci cümlesi ile 320. maddesinin (2) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...*tutanağın altı hazır bulunan taraflarca imzalanır.*" ibaresinin iptallerini talep etmiştir.

4. Anılan Kanun'un ön inceleme duruşmasını düzenleyen 140. maddesinin (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde ön inceleme duruşmasının sonunda, tarafların sulh veya arabuluculuk faaliyetinden bir sonuç alıp almadıklarının, sonuç alamadıkları takdirde anlaşamadıkları hususların nelerden ibaret olduğunun tutanakla tespit edileceği öngörülmüştür. Söz konusu fıkranın itiraz konusu ikinci cümlesinde de bu tutanağın altının, duruşmada hazır bulunan taraflarca imzalanacağı hüküm altına alınmıştır.

5. Kanun'un 320. maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde daha önce karar verilmeyen hâllerde mahkemenin, *ilk duruşmada* dava şartları ve ilk itirazlarla hak düşürücü süre ve zamanaşımı hakkında tarafları dinleyeceği; daha sonra tarafların iddia ve savunmaları çerçevesinde, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları tek tek tespit edeceği; uyuşmazlık konularının tespitinden sonra hâkimin, tarafları sulhe veya arabuluculuğa teşvik edeceği belirtilmiştir. Anılan fıkranın itiraz konusu kuralın da yer aldığı üçüncü cümlesinde de tarafların sulh olup olmadıkları, sulh olmadıkları takdirde anlaşamadıkları hususların nelerden ibaret olduğunun tutanağa yazılacağı ve tutanağın altının hazır bulunan taraflarca imzalanacağı hükme bağlanmıştır.

6. Bakılmakta olan davanın basit yargılama usulüne tabi olduğu, söz konusu usulün uygulandığı davalarda ön inceleme ile ilgili olarak Kanun'da hüküm bulunmayan hâllerde yazılı yargılama usulünde ön inceleme ile ilgili hükümlere atıf yapıldığı, basit yargılama usulünün uygulandığı davalarda ön inceleme duruşmasında tutanağın altının hazır bulunan taraflarca imzalanmasına ilişkin hususların ayrıca ve açıkça düzenlendiği dolayısıyla somut davanın niteliği itibarıyla 6100 sayılı Kanun'un 140. maddesinin (3) numaralı fıkrasının itiraz konusu ikinci cümlesinin davada uygulanma imkânının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

7. Bunun yanında yargılamada ilk duruşmanın 30/6/2025 tarihinde tarafların yokluğunda yapıldığı, dolayısıyla basit yargılama usulünün uygulandığı davalarda ilk duruşmadan sonra tahkikat aşamasına geçildiği gözetildiğinde Kanun'un 320. maddesinin (2) numaralı fıkrasının itiraz konusu üçüncü cümlesinin de davada uygulanma imkânının bulunmadığı açıktır.

8. Açıklanan nedenlerle başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

### **III. HÜKÜM**

12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun;

**A.** 140. maddesinin (3) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin,

**B.** 320. maddesinin (2) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...*tutanağın altı hazır bulunan taraflarca imzalanır.*" ibaresinin,

itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 10/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

**Esas Sayısı : 2025/159**

**Karar Sayısı : 2025/144**

Başkan  
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili  
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili  
Basri BAĞCI

Üye  
Engin YILDIRIM

Üye  
Rıdvan GÜLEÇ

Üye  
Recai AKYEL

Üye  
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye  
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye  
Selahaddin MENTEŞ

Üye  
İrfan FİDAN

Üye  
Muhterem İNCE

Üye  
Yılmaz AKÇİL

Üye  
Ömer ÇINAR

Üye  
Metin KIRATLI